

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Κ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 940 ²	Ἑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου Κυριακὴ 2 Φεβρουαρίου 2025	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Θέλεις νὰ δῆς τὸ Χριστό;

Τὴν πρώτη (1η) Ἰανουαρίου ἦταν τοῦ ἁγίου Βασιλείου. Χθὲς πρώτη (1η) Φεβρουαρίου ἦταν τοῦ ἁγίου Τρύφωνος. Καὶ σήμερα; Σήμερα δὲν ἐορτάζει ἅγιος. Ἐορτάζει ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων, ὁ ἀρχηγὸς τῆς πίστεώς μας, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Εἶνε δεσποτικὴ ἐορτὴ, ἡ ἐορτὴ τῆς Ἑπαπαντῆς. Τί εἶνε ἡ Ἑπαπαντή; Μὲ ἀπλᾶ λόγια θὰ τὸ ἐξηγήσουμε.

***

Ὁ Χριστός, ἀγαπητοί μου, δὲν ἦταν μόνο ἄνθρωπος, ἦταν καὶ Θεός. Καὶ ὡς Θεὸς δὲν ὑπάρχει στιγμή τοῦ χρόνου ποὺ νὰ μὴν ὑπάρχει. Ὑπάρχει πάντοτε. Εἶνε αὐτὸ ποὺ λέμε «*νῦν καὶ ἀεὶ*». Ἐμεῖς εἴμεθα στὸ «*νῦν*», τώρα, ἐνῶ ὁ Χριστὸς εἶνε καὶ στὸ «*ἀεὶ*», πάντοτε: «*...νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*». Ὡς Θεὸς λοιπὸν εἶνε αἰώνιος, ὡς ἄνθρωπος ὁμως, ποὺ ἐφόρεσε σάρκα, μπῆκε στὴν ἱστορία, στὸ χρόνο. Γεννήθηκε σὲ ὀρισμένο χρόνο καὶ τόπο, σὲ ἓνα μικρὸ χωριό. Γεννήθηκε σὰν ἓνα φτωχὸ νήπιο. Ἡ Μάνα του δὲν εἶχε ποῦ νὰ τὸν βάλη, καὶ τὸν ἔβαλε στὸ παχνὶ τῶν ζώων. Γεννήθηκε σὲ μιὰ σπηλιά, σ' ἓνα σταῦλο. Ποιὸς θὰ φανταζόταν, ὅτι **τὸ νήπιο ἐκεῖνο εἶνε ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου;**

Πέρασαν ἀπὸ τὴ Γέννησι σαράντα ἡμέρες. Τὴν τεσσαρακοστὴ ἡμέρα εἶχαν τότε συνήθεια, ὅπως καὶ τώρα, νὰ πηγαίνουν **τὸ βρέφος στὸ ναό**. Τὸ πήγαιναν γιὰ νὰ τὸ ἀγιάσουν, νὰ τὸ καθάρουν, νὰ σαραντίση ἡ μάνα. Σήμερα δυστυχῶς ἄρχισαν αὐτὰ νὰ μὴν τὰ προσέχουν. Ἀμελοῦν. Θυμηθῆτε ὁμως τὰ λόγια μου· παιδί, ποὺ ἡ μάνα δὲν τὸ σαραντίζει, θὰ γίνῃ τέρας. Θὰ γεμίση ὁ κόσμος ἀπὸ κακούργους.

Συνήθιζαν, λοιπὸν, οἱ Ἑβραῖοι στὶς σαράντα ἡμέρες νὰ φέρνουν τὸ παιδί στὸ ναό, καὶ συγχρόνως νὰ προσφέρουν δῶρα. Ἄν ἦταν πλούσιοι, πήγαιναν ἓνα βόδι, ἓνα δαμαλάκι· ἂν ἦταν φτωχοί, πήγαιναν ἓνα ζευγάρι τρυγόνια ἢ δυὸ μικρὰ περιστέρια. Γιατί; Γιὰ νὰ εὐ-

χαριστήσουν τὸ Θεό, ποὺ ἔδωσε τὸ παιδί. Διότι τὸ παιδί εἶνε ὁ μπουναμᾶς τοῦ οὐρανοῦ, τὸ πιὸ μεγάλο δῶρο. Δὲν πᾶ' νὰ ἔχη τὸ σπῆτι ραδιόφωνα τηλεοράσεις κι ὅ,τι ἄλλο θέ'ς· ἂν μέσα σ' αὐτὸ δὲν ἀκούγεται κλάμα παιδιοῦ, κάτι λείπει. Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς νὰ εὐχαριστοῦν τὸ Θεό. Διότι τὸ παιδί δὲν τὸ ἔκανες ἐσύ – λάθος ἔχεις. Ἄμα ὁ Θεὸς δὲν εὐλογῆση τὰ δέντρα, καρπὸ δὲν πιάνουν· κι ἄμα ὁ Θεὸς δὲν εὐλογῆση τὴ γῆ, σπαρτὰ δὲν θερίζεις. Κι ἄμα ὁ Θεὸς δὲν εὐλογῆση τὴν κοιλιά τῆς γυναίκας, ἄς πάη σ' ὅλους τοὺς γιατρούς, παιδί δὲν κάνει. **Τὰ παιδιά τὰ δίνει ὁ Θεός.** Γι' αὐτὸ οἱ μανάδες πρέπει νὰ φέρνουν τὰ παιδιά τους στὴν ἐκκλησιὰ ὅταν γίνονται σαράντα ἡμερῶν, νὰ τὰ σαραντίζουν καὶ νὰ εὐλογοῦνται. Αὐτὸ ἔκανε ἡ Παναγία, αὐτὸ νὰ κάνουμε κ' ἔμεῖς.

Ἡ Παναγία πῆρε στὴν ἀγκαλιά της τὸ Χριστὸ καὶ μαζί μὲ τὸν δίκαιο Ἰωσήφ τὸν προστάτη πῆγαν **στὸ ναὸ** τοῦ Σολομῶντος. Μαζί της πῆγαν κι ἄλλες γυναῖκες πλούσιες. Τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων εἶνε στοὺς πλουσίους. Ἐκεῖνη ἦταν φτωχιά καὶ κανεὶς δὲν τὴν πρόσεχε. Ἀλλὰ τί λέω; Κάποιος τὴν πρόσεξε. Ποιός; Ἐνας γέροντας ποὺ τὸν ἔλεγαν **Συμεών**. Τί ἦταν αὐτός; Αὐτὸς διάβαζε τὴν ἁγία Γραφή, διάβαζε τοὺς προφῆτας, καὶ ἀπὸ κεῖ ἔμαθε, ὅτι μιὰ μέρα «θὰ ἀνατείλῃ ἓνα ἄστρο» στὸν κόσμῳ· ἔμαθε, ὅτι θὰ ἔρθῃ «ἓνας ἄνθρωπος», ὁ Μεσσίας, ὁ Λυτρωτῆς τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός (βλ. Ἀριθμ. 24,17). Ὁ Συμεὼν ὁμως λυπόταν ὅτι δὲν θὰ ζήσῃ **νὰ δῆ τὸ Χριστό**. Τέτοια λαχτάρᾳ εἶχε. Καὶ ἔλεγε· Θεέ μου, ἄφησέ με νὰ ζήσω· **ἄς δῶ τὸ Χριστό** κι ἄς πεθάνω!... Καὶ ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή του.

Τὴν ὥρα ποὺ ἡ Παναγία ἔφθανε στὸ ναό, ὁ Συμεὼν ἄκουσε φωνή· Πήγαινε τώρα στὸ ναό, κ' ἐκεῖ θὰ δῆς τὸ Χριστό!... Ἐκανε φτερὰ στὰ πόδια ὁ γέροντας καὶ νάτον στὸ ναό. Ἀλλὰ ἐκεῖ ἦταν πολλὲς γυναῖκες· ποιά ἀπ' ὅλες ἦταν ἡ Παναγία; Ὅπως ὁ Θεὸς φώτισε τὸν Ἰωάννη τὸν Πρόδρομο καὶ ἀνάμεσα στὶς

χιλιάδες που βαπτίζονταν ἐκεῖ στο ποτάμι διέκρινε τὸ Χριστό, ἔτσι ἐδῶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο φώτισε τὸν Συμεὼν νὰ διακρίνη τὸ Χριστό καὶ νὰ καταλάβῃ ποιά εἶνε ἡ Παναγία. Καὶ τότε πλησίασε κοντά. Τὰ μάτια του βούρκωσαν. Ὑψωσε τὸ βλέμμα στὸν οὐρανό, πῆρε στὴν ἀγκαλιά του τὸ Χριστό, ἔκανε τὴν προσευχή του καὶ εἶπε· «*Nūn ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ...*»· τώρα, λέει, ἄς πεθάνω· **εἶδα τὸ Χριστό** (Λουκ. 2,29).

Μετὰ ὁ Συμεὼν εἶπε· **Αὐτὸ τὸ παιδί θὰ συγκλονίσῃ τὸν κόσμον**. Κανένας ἄλλος δὲν θ' ἀλλάξῃ τὸν κόσμον ὅπως αὐτό. Αὐτὸ τὸ παιδί ἄλλοι θὰ τὸ ἀγαπήσουν καὶ γιὰ τὴν ἀγάπη του θὰ θυσιάσουν τὰ πάντα, κι ἄλλοι θὰ τὸ μισήσουν... Καὶ ἔτσι εἶνε. Τὸ Χριστό ἢ θὰ τὸν ἀγαπήσῃ ἢ θὰ τὸν μισήσῃ. Καὶ θὰ γίνῃ πόλεμος μεγάλος· οἱ ἀντίχριστοι θὰ τὸν πολεμοῦν, οἱ ἄλλοι θὰ τὸν λατρεύουν, καὶ τέλος θὰ νικήσῃ ὁ Χριστός.

Φαντάσου τώρα τὸ Συμεὼν νὰ βλέπῃ ἓνα μικρὸ παιδάκι καὶ νὰ λήῃ αὐτὰ τὰ πράγματα! Καὶ **τὰ βλέπουμε σήμερα πραγματοποιούμενα**.

Κατόπιν συνέχισε **πρὸς τὴν Παναγία**· Μάνα εὐλογημένη, μάνα εὐτυχισμένη, ἀλλὰ καὶ μάνα πικραμένη! Εὐλογημένη, γιὰ τὴν γέννησες τὸ Χριστό. Πικραμένη, γιὰ τὴν θὰ τὸν δῆς τὴ Μεγάλη Παρασκευὴ νὰ τὸν καρφώνουν οἱ ἀντίχριστοι, κ' ἐσένα μαχαίρι δίκικοπο θὰ περάσῃ τὴν καρδιά σου... Αὐτὰ εἶπε ὁ Συμεὼν.

Στὸ ναὸ ἦταν τότε καὶ μιὰ γριά χήρα 84 χρονῶν, ἡ **Ἄννα**. Αὐτὴ παντρεύτηκε, ἔζησε 7 χρόνια μὲ τὸν ἄντρα της, μετὰ χήρευσε καὶ δὲν ἤλθε σὲ δεύτερο γάμο, δὲν ξαναπαντρεύτηκε. Γιὰ μιὰ φορὰ παντρεύονται οἱ ἄνθρωποι. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ἔτσι ἦταν. Γιὰ ιδέστε καὶ τὰ τρυγόνια. Ἔχουν ἀγάπη. Σκότωσε ὁ κυνηγὸς τὸ ἀρσενικό; τὸ θηλυκὸ δὲν ζευγαρώνει πλέον μὲ ἄλλο ἀρσενικό. Γι' αὐτὸ λένε «ἀγαπιοῦνται σὰν τὰ τρυγόνια». Τώρα ὅμως βλέπετε τὸν ἄλλο, ἀκόμα δὲν ἔθαψε τὴ γυναῖκα του καὶ ζητάει νέα γυναῖκα· καὶ βλέπετε τὴν ἄλλη, ἀκόμα δὲν ἔθαψε τὸν ἄντρα της καὶ ζητάει δεύτερο ἄντρα. Ὁχι, δὲν εἶνε ἔτσι τὰ πράγματα. Ἐνας ἄντρας καὶ μιὰ γυναῖκα εἶνε ὁ ἰδεώδης γάμος ποὺ εὐλογεῖ ὁ Χριστός.

Ἔτσι ἔζησε ἡ Ἄννα. Καὶ τώρα δὲν πῆγαινε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι νὰ κουτσομπολεύῃ καὶ νὰ κατακρίνῃ. Ἦταν διαρκῶς στο ναό, νῆστευε, προσευχόταν, ὑπηρετοῦσε τὸ Θεὸ καὶ διάβαζε τὴ Γραφή. Κι ὅταν **εἶδε τὸ Χριστό** στὴν ἀγκαλιά τοῦ Συμεὼν, ἔτρεξε κι αὐτὴ κοντά, δοξολογοῦσε τὸ Θεὸ καὶ κήρυττε τὸ Χριστό στους προσκυνητάς.

* * *

Αὐτὴ εἶνε, ἀγαπητοί μου, ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπανταντῆς. Μπορεῖ τώρα κάποιος νὰ πῇ· Ἄχ πόσο ἤθελα κ' ἐγὼ νὰ ζοῦσα τότε καὶ νὰ δῶ τὸ Χριστό!... Ὑπάρχει σήμερα τέτοια λαχτάρα; **Ἐπιθυμοῦμε νὰ δοῦμε τὸ Χριστό**, ὅπως ὁ Συμεὼν καὶ ἡ Ἄννα;

Ἄλλ' ἂν ζητοῦμε αὐτό, τὸ ἔχουμε. Ὑπάρχει τρόπος νὰ δῆς τὸ Χριστό. Ποῦ νὰ τὸν δῆς; **Ἐδῶ**. Δὲν εἶνε ἀνάγκη οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα νὰ πᾶς, οὔτε στὰ οὐράνια ν' ἀνεβῆς, οὔτε ὀράματα νὰ δῆς. **Μπορεῖς νὰ δῆς τὸ Χριστό στὴν Ἐκκλησία!** Ἀπίστευτο, ἀλλὰ ἀληθινό.

Τὰ παλιὰ τὰ χρόνια, ποὺ οἱ ἄνθρωποι ἦταν ἅγιοι, ἄς μὴν εἶχαν σχολεῖα, εἶχαν ὅμως Θεό. Ἔρχονταν στὴν ἐκκλησία, κι ὅταν ἔβγαινε τὸ δισκοπότηρο, –δὲν εἶνε ψέμα– ἔβλεπαν τὸ Χριστό, τὴν Παναγία, ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους· γιὰ τὴν εἶχαν μάτια ἀγγελικά. Ἐμεῖς τώρα ἔχουμε μάτια κτηνώδη (μάτια σκύλου, μάτια χοίρου, μάτια τίγρεως, μάτια λιονταριοῦ). Καὶ τέτοια μάτια δὲν εἶνε ἄξια νὰ βλέπουν τέτοια ὀράματα. Ὅταν τὰ χέρια καὶ τὰ κορμιά εἶνε ἀκάθαρτα, τότε καὶ τὰ μάτια εἶνε ἀμαρτωλὰ καὶ ἀνάξια. Γιὰ νὰ δῆς τὸ Χριστό, **πρέπει νὰ ᾗξῃ καθαρὴ τὴν καρδιά** (βλ. Ματθ. 5,8).

Ἐδῶ εἶνε ὁ Χριστός. Ὅσα λέει ὁ παπᾶς κι ὁ ψάλτης, ὅλα εἶνε λόγια τοῦ Χριστοῦ. Μὰ δὲν τὰ καταλαβαίνουμε. Γιὰ τὴν ἄν πάρης μιὰ κιθάρα ἢ ἓνα βιολί καὶ πᾶς καὶ παίξῃς σ' ἓνα στάβλο, τὰ γαιδοῦρια δὲν καταλαβαίνουν τὴ μουσικὴ σου· αὐτὰ θέλουν σανό. Καὶ ἂν μπροστὰ στὰ γουροῦνια πετάξῃς διαμάντια, δὲν συγκινοῦνται· αὐτὰ θέλουν λάσπη καὶ ἀκαθαρσία. Καὶ οἱ ἄνθρωποι σήμερα δὲν θέλουν διαμάντια καὶ πολύτιμα πράγματα· θέλουν ψευτιές, ποὺ ἔχει τὸ ράδιο καὶ ἡ τηλεόρασι. Ἐκεῖ τὸ αὐτάκι μας καὶ ἐκεῖ τὰ μάτια μας, ὦρες ὀλόκληρες, νὰ δοῦμε κορμιά γυμνά, ν' ἀκούσουμε τραγούδια αἰσχρά... Ἄδέρφια μου, δὲν λέω ψέματα. Σᾶς λέω τὴν ἀλήθεια, ποὺ κι ἂν ἐμεῖς τὴν ἀρνηθοῦμε, κι αὐτὲς οἱ πέτρες θὰ τὴ φωνάξουν· ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός! Ὅπου εἶνε ὁ Χριστός, εἶνε ἡ ἀλήθεια· ὅπου λείπει ὁ Χριστός, εἶνε τὸ ψέμα. Ὅπου εἶνε ὁ Χριστός, εἶνε ἡ δικαιοσύνη, ἡ λευτεριά, ἡ ἀγάπη, ἡ εἰρήνη, ὁ παράδεισος· ὅπου λείπει ὁ Χριστός, εἶνε ἡ ἀδικία, ἡ σκλαβιά, τὸ μῖσος, ὁ πόλεμος, ἡ κόλασι. Διαλέξτε καὶ πάρτε. Κλειστε τὰ ραδιόφωνα, κλειστε τὴν τηλεόρασι, κι **ἀνοιξτε τὴν καρδιά σας** νὰ μπῆ ὁ Χριστός, **νὰ δῆτε τὸ Χριστό**· ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία εἶνε στὸν ἰ. ναὸ [Ἁγίου Βασιλείου] Φιλώτα - Ἀμυνταίου τὴν 2-2-1975. Καταγραφή καὶ σύντμησις 2-2-2003, ἐπανέκδοσις 18-1-2014.

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΔ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1317 ²	Κυρ. Τελώνου & Φαρισαίου (Λκ. 18,10-14) 9 Φεβρουαρίου 2025 (2007)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Ὑπερηφάνεια καὶ ταπείνωσης

Ὁ κόσμος λέει, ὅτι σήμερα «ἀρχίζει τὸ Τριωδίο». **Τί σημαίνει Τριωδίο;** Ἡ λέξι χρησιμοποιεῖται σὲ δύο γλώσσες· στὴ γλώσσα τοῦ διαβόλου καὶ στὴ γλώσσα τοῦ Θεοῦ. Τί προτιμάτε ἐσεῖς; Στὴ γλώσσα τοῦ διαβόλου Τριωδίο ἴσον καρναβάλια, χοροί, διασκεδάσεις, φαγοπότια, ὄργια. Στὴ γλώσσα τοῦ Θεοῦ Τριωδίο σημαίνει κάτι ἄλλο· εἶνε ἓνα βιβλίο ἀλλὰ καὶ μία περίοδος.

Εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ ὠραιότερα ἢ μᾶλλον τὸ ὠραιότερο **βιβλίο** τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Περιέχει ἱερὲς ἀκολουθίες. Τὰ «γράμματα» τοῦ Τριωδίου εἶνε τέτοια, ποὺ μόνο ἂν εἶσαι πέτρα μένεις ἀσυγκίνητος.

Εἶνε καὶ μία **περίοδος** ποὺ βαστάει 70 ἡμέρες. Ἀρχίζει σήμερα Κυριακὴ Τελώνου καὶ Φαρισαίου καὶ τελειώνει τὸ Μέγα Σάββατο, ὅταν ὁ ἱερεὺς τελεῖ λειτουργία, κρατεῖ κάνιστρο γεμάτο φύλλα δάφνης (σύμβολα νίκης), τὰ σκορπάει παντοῦ στὸ ναό, καὶ ψάλλει τὸ προοίμιο τῆς Ἀναστάσεως «*Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν...*» (Ψαλμ. 81,8).

Αὐτὸ εἶνε τὸ Τριωδίο. Καὶ σήμερα, πρώτη μέρα τοῦ Τριωδίου, τὸ εὐαγγέλιο (βλ. Λουκ. 18,10-14) μᾶς ὁμιλεῖ γιὰ μία ἀπὸ τὶς ὠραίες παραβολὰς ποὺ εἶπε ὁ Χριστός. **Δύο πρόσωπα ἀντίθετα** παρουσιάζονται ἐδῶ, ὁ φαρισαῖος καὶ ὁ τελώνης.

***

Τί ἦταν ὁ **φαρισαῖος;** Ἄνθρωπος θρησκευτικός. Ἐκτελοῦσε τὰ καθήκοντά του στὴν ἐντέλεια, ἔκανε τὴν προσευχή του στὸ σπίτι ἀλλὰ καὶ στὸ δρόμο. Γονάτιζε στὶς πλατεῖες, στὰ πάρκα, παντοῦ· ἔδειχνε ἀφιερωμένος στὸ Θεό (ὅπως σημαίνει καὶ ἡ λέξι «φαρισαῖος»). Ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ νήστευε δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα καὶ ἔκανε ἐλεημοσύνες· 1.000 δραχμὲς κέρδιζε; τὶς 100 τὶς ἔδινε σὲ φτωχοὺς. Ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ κάθε Σάββατο –ὅπως καὶ μέχρι σήμερα οἱ Ἑβραῖοι– πήγαινε στὸ ναὸ ἢ στὴ συναγωγή.

Αὐτὸς ἦταν ὁ φαρισαῖος. Ὁ κόσμος τὸν θεωροῦσε ἅγιο, αὐτὸς ὅμως εἶχε ὑπερηφάνεια. Πῆγε στὸ ναό, καὶ μόλις μπῆκε ἄρχισε νὰ καυχᾶται γιὰ τὰ καλὰ του. Καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἄκουσε τὴν προσευχή του· τὸν ἀποδοκίμασε. Γιατί; τί κακὸ ἔκανε; Πόρνος ἦταν; Ὁχι. Μοιχὸς ἦταν; Ὁχι. Κλέφτης; Ὁχι. Ἄρπαγας; Ὁχι. Τί ἦταν λοιπόν; Εἶχε ἓνα κακὸ –τό ἔχουμε ὅλοι μὰ δὲν τὸ συναισθανόμαστε–, ποὺ εἶνε ἡ ρίζα ὅλων τῶν κακῶν. Ποιὸ εἶνε; **Ἡ ὑπερηφάνεια.** Ἦταν ὑπερήφανος. Ἐξύψωνε τὸν ἑαυτό του μέχρι τὰ ἄστρα τ' οὐρανοῦ, καὶ κατέβαζε τοὺς ἄλλους μέχρι τὸν ἄδη. Ἦταν, νόμιζε, ὁ μόνος ἅγιος, ὁ μόνος ἀνεπίληπτος. Αὐτὴ ἡ ὑπερηφάνεια ἔβασκε μέσα στὴν καρδιά του.

Ποιά εἶνε ἡ προέλευσι καὶ οἱ συνέπειες τῆς ὑπερηφανείας;

Θὰ ἔχετε ἀκούσει, ὅτι στὸν οὐρανό, ὅπως ὑπάρχουν οἱ ἀρχιστράτηγοι Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, ἔτσι ὑπῆρχε καὶ τὸ περιβόητο τάγμα τοῦ ἑωσφόρου κι ὅτι τὸ ἀγγελικὸ αὐτὸ τάγμα ἔπεσε. Γιατί ἔπεσε; Ἡ αἰτία τῆς **πτώσεως τῶν ἀγγέλων** ἦταν ἡ ὑπερηφάνεια. Ὁ ἀρχηγὸς τους εἶπε· «Θὰ στήσω τὸ θρόνο μου πάνω ἀπ' τὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ, θὰ γίνω ὅμοιος μὲ τὸν Ὑψιστο» (Ἠσ. 14,13-14). Κι ἀμέσως μόλις τὸ σκέφτηκε αὐτό, σὰν ἀστραπὴ κατρακύλισε στὰ τάρταρα τοῦ ἄδου κ' ἔγινε ὁ ἑωσφόρος, ὁ σατανᾶς.

Ἡ αἰτία τῆς πτώσεως τοῦ διαβόλου ἢ ὑπερηφάνεια, ἀλλὰ καὶ ἡ αἰτία τῆς **πτώσεως τοῦ ἀνθρώπου** πάλι ἡ ὑπερηφάνεια ἦταν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ζοῦσε στὸν παράδεισο πανευτυχής. Ἄλλ' ἄκουσε τὸ διάβολο, ποὺ τοῦ εἶπε ὅτι «Ἐσὺ μπορεῖς νὰ γίνης Θεός, νὰ μὴν ἔχης ἀνάγκη ἀπ' τὸ Θεό, νὰ ὑψωθῆς σὰν τὸ Θεό» (πρβλ. Γέν. 3,4-5). Καὶ μόλις δέχθηκε τὸν κακὸ αὐτὸ λογισμό, ὁ ἄνθρωπος ἐξωρίστηκε ἀπὸ τὸν παράδεισο.

Ἄλλὰ καὶ τοῦ διαχωρισμοῦ καὶ τῆς **διασπορᾶς τῶν ἀνθρώπων στὴ γῆ** αἰτία εἶνε πάλι ἡ ὑπερηφάνεια. Ἄν διαβάσετε Γραφή, θὰ τὸ δῆτε.

Οί άνθρωποι κάποτε ἔχτισαν ἕνα πύργο καὶ εἶπαν· Σ' αὐτὸν θὰ ἀσφαλίσουμε τὸν ἑαυτὸ μας, νὰ μὴ κινδυνεύουμε πιά ἀπὸ κατακλυσμό. Ὑπερηφανεύθηκαν. Καὶ αἴφνης ἔπαθαν σύγχυσι γλωσσῶν. Καὶ σήμερα ὑπάρχουν 1.500 γλώσσες καὶ 3.000 γνῶμες πάνω στὸ ἴδιο θέμα.

Ἔπειτα θὰ δῆτε τὸ **Γολιάθ**, ἕνα σιδηρόφρακτο ὄγκο, ἀήττητο στὴ μάχη, νὰ νικᾶται ἀπὸ τὸ μικρὸ Δαυὶδ. Αἰτία κ' ἐδῶ ἡ ὑπερηφάνειά του.

Καὶ ἂν συνεχίσουμε τὴν ἔρευνα, θὰ δῆτε, ὅτι μεγάλα ἐγκλήματα στὴν ἱστορία αἰτία ἔχουν τὴν ὑπερηφάνεια. Ὑπῆρξαν ἄνθρωποι στὴν ἐποχὴ μας, ποὺ πῆραν στὰ χέρια τους τὴν ἐξουσία τῶν κρατῶν, ἀνέβηκαν ψηλὰ καὶ ἔκαναν τὸν ἑαυτὸ τους θεό. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἀπειλοῦσε καὶ ἔλεγε· «Θὰ κυβερνήσω τὴν Εὐρώπη καὶ τὸν κόσμο ὀλόκληρο μὲ ἕναν ἀσύρματο. Δὲν θὰ ὑπάρχουν πλέον ἄλλες σημαῖες παρὰ μόνο ἡ δική μου, ὁ ἀγκυλωτὸς σταυρός. Θὰ ὑποτάξω τοὺς πάντες καὶ θὰ βασιλεύσω χίλια χρόνια». Καὶ ὁ ὑπερήφανος τιμωρήθηκε. Ἐκπληρώθηκε ἡ προφητεία τοῦ Ἀγαθαγγέλου, ποὺ πρὶν 300 χρόνια ἔλεγε· «Καὶ σύ, ὑπερήφανη Γερμανία, θὰ πέσης». Δὲν εἶχε πορνεία, δὲν εἶχε μοιχεία, δὲν εἶχε ἄλλο κακό· εἶχε τὴν ὑπερηφάνεια ἐνσαρκωμένη σ' ἕνα πρόσωπο· καὶ ἔπεσε. Ὅπως θὰ πέσουν καὶ ὅλοι οἱ ὑπερήφανοι. Καὶ ἂν ἐκραγῆ νέος πόλεμος, ἡ αἰτία θὰ εἶνε πάλι ἡ ὑπερηφάνεια.

Ὑπερηφάνεια λοιπὸν εἶνε τὸ μεγάλο κακό. Καὶ ὑπάρχει στὰ στήθη ὄλων ἀπὸ τὴ μικρὴ ἡλικία. Ἄχ, ἐσεῖς οἱ μανάδες, πόσο φταίτε ποὺ **γίνονται τὰ παιδιὰ ἐγωῖσται!** Χαϊδεύεις τὸ παιδί σου, δὲν τὸ τιμωρᾷς ποτέ, καὶ γίνεται – τί; φαρισαῖος! Ἄν παῖτε στὴν αὐλὴ ἐνὸς σχολείου καὶ ρωτήσετε, Ποιὸς ἀπὸ σᾶς, παιδιὰ, εἶνε ὁ καλύτερος; δὲ μιλάει κανεὶς. Γιατί; Διότι τὸ καθένα θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ του ἀνώτερο. Ἴδου ὁ μικρὸς φαρισαῖος. Κι ἂν δὲν τύχη καλῆς διαισθητικῆς ἀπαιδευτικῆς, ἀλλὰ τὸ χαϊδεύουν διαρκῶς, ὅταν μεγαλώσῃ, θὰ γίνῃ ἠθρῖο ἀνήμερο, ποὺ θὰ πληγῶνῃ καὶ τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα, διότι δὲν ἔμαθε τὸ «*γνώθι σαυτὸν*».

Γι' αὐτὸ λοιπὸν ὁ Θεὸς ἀποδοκίμασε τὸν φαρισαῖο. Καὶ λέει τὸ εὐαγγέλιο σήμερα, ὅτι ὅποιος πάει κόντρα μὲ τὸ Θεό, ὅποιος καὶ νὰ ἔνε, θὰ γίνῃ στάχτη· εἶνε νόμος ἀπαράβατος.

* * *

Καὶ ἐνῶ ἡ ὑπερηφάνεια εἶνε ἡ ρίζα τῶν κακῶν, ρίζα ἀντιθέτως τῶν καλῶν εἶνε ἡ **ταπεινωσις**. Τὸ βλέπουμε στὸ πρόσωπο τοῦ τελῶνῃ. Τί ἦταν ὁ **τελώνης**; Ἀμαρτωλός, κλέφτης, ἄρπαγας, ἄνθρωπος ποὺ λόγῳ τοῦ ἐπαγγέλματός του εἶχε καθήσει σὰν βδέλλα πάνω στὸ

λαό. Πῆγε κι αὐτὸς στὸ ναὸ τοῦ Θεοῦ. Ἄλλὰ πῶς μπήκε· συνεσταλμένος, καὶ δὲν ὕψωνε τὰ μάτια στὸν οὐρανό, ἀλλὰ χτυποῦσε τὰ ἄμαρτωλά του στήθη λέγοντας· «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ*» (Λουκ. 18,13). Καὶ ὁ Χριστὸς τί λέει; Δικαίωσε αὐτόν. Αὐτὸ λέει τὸ εὐαγγέλιο σήμερα· ὅτι ἡ ταπεινωσις εἶνε μεγάλη ἀρετή.

Ὑπάρχει ταπεινωσις; Συνιστῶ στὶς μητέρες νὰ προσέχουν τὰ παιδιὰ τους, νὰ μὴ τοὺς καλλιεργοῦν ὑπερηφάνεια. Διότι ἡ ὑπερηφάνεια διαλύει τὴν **οἰκογένεια**. Ἡ ὑπερήφανη γυναίκα θεωρεῖ τὸν ἄντρα της μηδέν, τὸν τσαλαπατᾷ. Ἡ ὑπερηφάνεια εἶνε μία σοβαρὴ αἰτία τῶν διαζυγίων. Δώστε μου ταπεινὸ ἄντρα ἢ γυναῖκα! Ὅταν δῶ, λέει ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, ἄνθρωπο ὑπερήφανο, νομίζω πῶς βλέπω τὸ διάβολο· ὅταν δῶ ταπεινὸ, νομίζω πῶς βλέπω ἄγγελο. Ἄς ἀγαπήσουμε λοιπὸν τὴν ταπεινωσι, ὅπως ψάλλει σήμερα ὠραία ἡ Ἐκκλησία μας, καὶ ἄς μισήσουμε τὴν ὑπερηφάνεια.

Τελειώνω μ' ἕνα **ἀνέκδοτο**. Στὰ παλιὰ τὰ βιβλία ὑπάρχει ἡ ἐξῆς ἱστορία. Ἕνας **ἀσκητής**, ποὺ ἦταν καὶ διορατικὸς, κατέβηκε μιὰ μέρα στὴν πόλι καὶ πῆγε στὸ ναό. Στάθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν εἴσοδο καὶ ἔβλεπε αὐτοὺς ποὺ μπαίνουν. Ἔβλεπε ὄχι τὴν ἐπιφάνεια ἀλλὰ τὸ βάθος, τὴν ψυχὴ τους. Τοὺς ἔβλεπε ὅλους μαύρους σὰν τὴν πίσσα καὶ ἔκλαψε. Στὸ «*Δι' εὐχῶν*» στάθηκε πάλι καὶ ἔβλεπε πῶς βγαίνουν. Μαῦροι μπήκαν, μαῦροι ἔβγαιναν ὅλοι. Τέλος, νὰ καὶ ἕνας, ποὺ βγῆκε τελευταῖος καὶ ἦταν ἄσπρος σὰν τὸ χιόνι. Τί νὰ συμβαίνει ἄραγε; σκέφτηκε καὶ τὸν φώναξε. –Τί εἶσαι ἐσύ; –Μὴ ρωτᾷς. Ἐγὼ εἶμαι ληστής, φονιάς· σκότωσα ἀνθρώπους, ἀνέβηκα στὰ βουνά, ἔκλεψα, ἀτίμησα γυναῖκες, τὰ πάντα ἔκανα. Σαράντα χρόνια εἶχα νὰ πάω στὴν ἐκκλησία. Σήμερα ὅμως, ποὺ ἄκουσα τὴν καμπάνα νὰ χτυπά, θυμήθηκα τὴ μάνα μου, τὴ γιαγιά μου. Σπρώχνοντας τὸν ἑαυτὸ μου πῆγα στὴν ἐκκλησία, κι ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ μπήκα ὅλο ἔκλαιγα καὶ ἔλεγα· Θεέ μου, συχώρεσέ με...

Αὐτὸς, λοιπὸν, ποὺ ἦταν μαῦρος σὰν τὴν πίσσα, βγῆκε ἔξω ἄσπρος σὰν τὸ χιόνι. **Ἦ ἀνάτη θρησκεία μας!** Εἶσαι ἁμαρτωλός; Μπαῖς στὴν ἐκκλησία. Καὶ τί νὰ λές· Ἄπ' ὅλους ὅσοι εἶνε μέσα ἐδῶ, εἶμαι ὁ πιὸ ἁμαρτωλός. Θεέ μου, συχώρεσέ με, «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῶ ἁμαρτωλῶ*» (Λουκ. 18,13). Ὅταν ἔχουμε τὴν ταπεινωσι, τότε θὰ ἔχουμε τὸ κλειδί ν' ἀνοίξουμε τὸν παράδεισο, νὰ εἰσέλθουμε σ' αὐτόν, τὸν ἐπίγειο καὶ τὸν οὐράνιο παράδεισο, διότι ὁ ταπεινὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὁ εὐλογημένος.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγίνε στὸν ἰ. ναὸ Ἁγ. Τριάδος Πτολεμαῖδος τὴν 7-2-1982 μὲ ἄλλο τίτλο. Καταγραφή καὶ σύντμησης 28-1-2007, ἐπανεκδόσεις 24-1-2025. Τὴν ὁμιλία αὕτη μπορεῖτε νὰ τὴν ἀκούσετε χωρὶς συντομώσεις στὸ cd ... © τῆς σειρᾶς «**ΣΚΟΠΟΝ ΔΕΔΩΚΑ ΣΕ**» (πληροφορίες στὸ τηλέφωνο 23850-28868)

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 751²

Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου (Λουκ. 15,11-32)
16 Φεβρουαρίου 2025

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἡ ἁμαρτία εἶνε οικονομικὴ χρεωκοπία

«Καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως» (Λουκ. 15,13)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ ἑορτὴ μας. Σήμερα εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἀσώτου· κ' ἐπειδὴ ὅλοι εἴμαστε ἄσωτοι, γι' αὐτὸ λέω, ὅτι ὅλοι ἑορτάζουμε. Καὶ εἶθε νὰ ἑορτάζουμε. Γιατὶ δὲν πρέπει νὰ μιμηθοῦμε μέχρι ἐνὸς σημείου τὸν Ἀσωτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸν μιμηθοῦμε μέχρι τέλους.

Ὁ Ἀσωτος βάδιζε τὸ δρόμο τὸν κακό, κι ὅταν πλέον ἔφτασε στὸν τελευταῖο γκρεμὸ κ' ἦταν ἔτοιμος νὰ πέση στὸ χάος τοῦ ἄδου, μιὰ σκέψι τὸν ἔσωσε. **Τί ἀξίζει μιὰ σκέψι!** Ἀπὸ τὴ σκέψι προέρχονται ὅλα, τὰ ἐγκλήματα ἀλλὰ καὶ τὰ θαύματα τῆς ἀρετῆς. Λοιπὸν μιὰ σκέψι ἔφτασε, σὰν ἀστραπή, καὶ τὴν τελευταία στιγμή ἔκανε στροφή σωτήρια, ἄλλαξε κατεύθυνσι, ἄλλαξε δρόμο, κ' ἐκεῖ πού πῆγαινε γιὰ τὸν ἄδη, πῆγε πιά στὸν οὐρανό.

Τὸ θέμα τῆς παραβολῆς τοῦ Ἀσώτου εἶνε ἀπέραντο. Μᾶς παρουσιάζει **δύο δυνάμεις**: ἡ μία δύναμις εἶνε ἡ ἁμαρτία, καὶ ἡ ἄλλη εἶνε ὁ **κραταῖος βραχίων τοῦ Κυρίου**, πού πιάνει τὸν ἁμαρτωλὸ καὶ τὸν ὑψώνει καὶ τὸν κάνει παιδί τοῦ Θεοῦ καὶ κληρονόμο τῆς βασιλείας του.

Ἄπ' ὅλη τὴ θαυμάσια αὐτὴ παραβολὴ ἕνα σημεῖο μόνο θέλω νὰ προσέξετε.

***

Ἡ ἁμαρτία, ἀδελφοί μου, δὲν εἶνε παιχνίδι· εἶνε φωτιά, πού καίει καὶ καταστρέφει. Δὲν ἔχει συνέπειες μόνο γιὰ τὴ ζωὴ πού ἀρχίζει μετὰ τὸν τάφο, ἀλλ' **ἔχει συνέπειες** ἀκόμα κ' ἐδῶ, σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ· συνέπειες, πού πρέπει νὰ τὶς προσέξῃ κάθε ἄνθρωπος.

Ἡ ἁμαρτία εἶνε καὶ χρεωκοπία οικονομικὴ. **Διαλύει οικονομικὰ** τὸ ἄτομο, τὴν οἰκογένεια καὶ τὰ ἔθνη. Αὐτὸ τὸ σημεῖο μπορεῖ νὰ τὸ προσέξῃ καὶ ὁ ἄθεος ἀκόμη. Αὐτὸ τονίζει ἡ παραβολὴ ὅταν λέει, ὅτι ὁ ἄσωτος «**διεσκόρ-**

πισε τὴν οὐσίαν (=περιουσία) **αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως**» (Λουκ. 15,13).

● Ἡ ἁμαρτία εἶνε οικονομικὴ χρεωκοπία. Ἀπόδειξις πρῶτα - πρῶτα εἶνε ὁ **ἄσωτος**. Τί ἦταν πρῶτα; Φτωχαδάκι; Ὅχι. Πῆρε μερίδιο ἀπὸ τεραστία κληρονομιά, τὸ ἔκανε ῥευστὸ καὶ γέμισε τὸ πουγγί του. Καὶ τί τὰ ἔκανε, ποῦ τὰ ξώδεψε; Τὸ λέει τὸ Εὐαγγέλιο· ἔμπλεξε μὲ κακὲς παρέες. Ἄρχισε νὰ ξοδεύῃ τὴν περιουσία του στὶς διασκεδάσεις, στὰ γλέντια, στὰ γύνια τὰ ἁμαρτωλά, στὰ κέντρα τῆς διαφθορᾶς. Ξώδευε χίλιες καὶ δὲν εἰσέπραττε οὔτε μία. Τὸ τέλος ποιό ἦτο; Ἦρθε στιγμή, πού κατήντησε ψωμοζήτητης. Ζήτησε θέσι χοιροβοσκοῦ καὶ ἔκλεβε τὰ χαρούπια. Βλέπουμε ἐδῶ, ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶνε χρεωκοπία οικονομικὴ. Ὁ ἄσωτος χρεωκόπησε μέσα στὴν ἁμαρτία.

● Ἀκριβῶς τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ σήμερα, ἀδελφοί μου. Πιστὸ ἀντίγραφο τοῦ ἀσώτου εἶνε **οἱ σημερινοὶ πλούσιοι**. Ναί. Δὲν τοὺς βλέπετε; ἔχουν καὶ σπίτια καὶ ἐπαύλεις καὶ πλοῖα καὶ καταθέσεις καὶ ράβδους χρυσοῦ κ.λπ.. Κι αὐτὰ τί τὰ κάνουν; Εἶδατε κανένα ἀπ' αὐτοὺς νὰ χτίζη σχολεῖο, ἐκκλησία, νὰ προικίζῃ ἄπορα κορίτσια, νὰ βοηθᾷ τοὺς φτωχοὺς, νὰ σκορπᾷ τὰ χρήματά του σὰν τὴν εὐεργετικὴ βροχή; Ἄν οἱ πλούσιοι σκορποῦσαν τ' ἀγαθὰ τους, θὰ δρόσιζαν τὴν κατάξερη γῆ. Αὐτοὶ ὅμως τί τὰ κάνουν; Ὁ ἕνας ἐφοπλιστὴς ἔκτισε σ' ἕνα βουνὸ τῆς Βαυαρίας μιὰ φωλιά ἀπὸ τὰ καλύτερα μάρμαρα, κ' ἐκεῖ ἀνεβαίνει μὲ ἐλικόπτερο γιὰ ν' ἀπολαμβάνῃ τὰ κάλλη τῆς φύσεως. Ὁ ἄλλος ἔχει ἐπίπλωσι πολυτελείας πού κοστίζει ἀμύθητα ποσά. Πάνω στὰ τραπέζια ἔχει σταχτοθηῆκες στολισμένες μὲ διαμάντια, πού τὴ νύχτα τὴν κάνουν ἡμέρα. Ὁ ἄλλος κατασκευάζει θαλαμηγό, γιὰ νὰ γυρίζῃ τὴ Μεσόγειο καὶ νὰ γλεντοκοπᾷ μὲ τὶς πόρνες. Μὲ

συγχωρεῖτε γι' αὐτὸ πού θὰ πῶ· καὶ τὰ ἀποχωρητήρια ἀκόμη αὐτῆς τῆς θαλαμηγοῦ θὰ εἶνε φτειαγμένα ἀπὸ χρωματιστὰ μάρμαρα!...

“Ὅλοι αὐτοὶ οἱ σημερινοὶ πλούσιοι «ζοῦν ἀσώτως» (ἔ.ἀ.). Καὶ τὰ **χρήματα** αὐτά, πού θὰ μποροῦσαν νὰ σώσουν κόσμον, αὐτοὶ τὰ **σπαταλοῦν στὸ διάβολο**. «Διεισκόρπισαν τὴν περιουσίαν αὐτῶν ζῶντες ἀσώτως».

● Φτωχαδάκια ἐσεῖς, μὲ εὐχαρίστησι ἀκοῦτε τὸ τροπάριο αὐτὸ πού ψάλλει ὁ ἱεροκήρυκας ἐναντίον τῶν πλουσίων. Δυστυχῶς ὅμως, ἀγαπητοί μου, μιὰ βαθύτερη ἔρευνα τῆς κοινωνίας ἀποδεικνύει, ὅτι ἄσωτοι δὲν εἶνε μόνο οἱ πρίγκιπες τοῦ πλοῦτου. Πρέπει νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια: ἄσωτοι εἶνε ἀκόμη καὶ **οἱ ἐργάτες**. Μάλιστα.

Τὸν βλέπεις αὐτὸν τὸν ἐργάτη, πού ἔχει ῥόζους στὰ χέρια, πού εἶνε μουντζουρωμένος ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο; Εἶνε ἄξιος τιμῆς. Ἄλλὰ τί κάνει; Τὸ Σάββατο πληρώνεται, παίρνει τὰ χρήματά του τὰ ἱερά πού στάζουν ἰδρώτα. Ἄντι ὅμως μ' αὐτὰ ν' ἀγοράσῃ ἕνα φουστάνι τῆς γυναίκας του, ἀντὶ νὰ πάρῃ μερικὰ τετράδια καὶ βιβλία τοῦ παιδιοῦ του, ἀντὶ ν' ἀγοράσῃ λίγο γάλα, αὐτὸς τὸ βράδι θὰ πάῃ στὸ ἁμαρτωλὸ κέντρο, στὴν ταβέρνα, στὸν κινηματογράφο, στὸ ἵπποδρόμιο, στὴ μπάλλα. Τώρα τελευταῖα ὁ διάβολος βρῆκε ἕνα μηχανήμα, πού ξαφρίζει τὰ πορτοφόλια μικρῶν καὶ μεγάλων καὶ ἰδίως τῶν ἐργατικῶν τάξεων, κι αὐτὸ τὸ «μηχανήμα» εἶνε τὰ **τυχερὰ παιχνίδια**.

***

“Ὅστε δὲν ζοῦν ἄσωτα μόνο οἱ πλούσιοι· ζοῦν ἄσωτα καὶ φτωχοὶ ἐργάτες. Δὲν εἶνε μόνο ἡ ἀδικία, δὲν εἶνε μόνο ἡ φτώχεια· εἶνε καὶ ἡ **ἀσωτία**. Δῶσε στὸν ἕνα ἐργάτη 100 καὶ 200 καὶ 300 χιλιάδες δραχμές· ἂν εἶνε ἄσωτος, δὲν θὰ μείνῃ μιὰ δραχμὴ. Ἐνῶ ὁ ἄλλος ἐργάτης κάνει οἰκονομία, καὶ κατορθώνει καὶ κτίζει μὲ τὰ χέρια του τὸ σπιτάκι του.

● Ἡ ἁμαρτία εἶνε χρεωκοπία· χρεωκοπία πλουσίων, φτωχῶν, τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου. Θέλετε παράδειγμα; Πάρτε τὰ **κράτη**.

Ἄνοιξτε τὸν προϋπολογισμό, γιὰ νὰ δῆτε τί κάνει ἡ ἁμαρτία. Ἀστρονομικὰ ποσά. Καὶ ποῦ πᾶνε; Ποῦ πάει τὸ μεγαλύτερο ποσοστὸ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν κρατῶν; Στὰ γεφύρια, στὰ σχολεῖα, σὲ ἔργα ὠφέλιμα; Ὁχι. Τὰ ξοδεύουν στὰ φοβερὰ ἐργοστάσιό τους, γιὰ ἀεροπλάνα, γιὰ πολεμικὰ πλοῖα, γιὰ πυρηνικὲς βόμβες, γιὰ τὸν διάβολο. Γιὰ σκεφτῆτε, αὐτὰ

τὰ ἑκατομμύρια δολλάρια ἢ ρούβλια ἢ λίρες τὰ ἄσωτα κράτη νὰ μὴν τὰ ξοδεύουν πλέον γιὰ τὴν καταστροφή – νὰ σβήσουμε τὴ λέξι «πόλεμος» ἀπὸ τὸ λεξικό· γιὰ φαντασθῆτε, αὐτὰ νὰ ξοδεύονται γιὰ τὴν εἰρήνη! Ὡ, τί εὐτυχία! Καὶ τὰ βράχια θὰ τινάξουν ῥόδα, καὶ ἡ Σαχάρα θὰ γινόταν μπαξές. Ὡ Εὐαγγέλιο, ἂν σὲ ἐφάρμοζαν οἱ ἄσωτοι ἄνθρωποι!

«...Καὶ ἐκεῖ διεισκόρπισεν ἡ ἀνθρωπότης τὴν οὐσίαν αὐτῆς ζῶσα ἀσώτως».

***

Ἰδοῦ, ἀγαπητοί μου, ὅτι ἡ ἁμαρτία ἔχει συνέπειες καὶ **σ' αὐτὴ τὴ ζωὴ**. «Τὰ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6,23). Ναί.

Ὅλο τὸ χρόνο εἶνε ἡμέρες ἀσωτίας. Ἄλλὰ ἂν ὑπάρχῃ μιὰ περίοδος πού εἶνε κατ' ἐξοχὴν περίοδος ἀσωτίας, εἶνε ἡ **περίοδος αὐτῆ τοῦ Τριωδίου**, πού μᾶς καλεῖ ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ μᾶς διδάξῃ τὰ οὐράνια μαθήματά της. Αὐτὲς τὶς μέρες τὶς ἅγιες, πού πρέπει νὰ προετοιμασθοῦμε ὅλοι γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦμε σὲ λίγο τὸν βασιλέα τῶν ὄλων, τὸ Νυμφίον τῆς Ἐκκλησίας, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, αὐτὲς τὶς μέρες πού πρέπει νὰ εἴμαστε ὅλοι ἔτοιμοι γιὰ νὰ εἰσέλθουμε στὸ στάδιο τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, ὁ διάβολος κρατᾷ φτυάρι καὶ λιχνίζει τὸ χρήμα πού ξοδεύουν οἱ ἄνθρωποι στὴν ἁμαρτία. Ἀπόκριες ἴσον γλέντι, χοροὶ καὶ διασκεδάσεις, παιχνίδια καὶ ἀσωτία.

Ἄλλ' ὄχι, ἀδελφοί μου. Ἄν κατεβῇ **ἄγγελος** καὶ μᾶς κοσκινίσῃ ὅλους καὶ ψάξῃ ἀπὸ τὰ παλάτια μέχρι τὶς καλύβες, θὰ βρῇ ἄραγε ἕναν ἄνθρωπο πού ἀπὸ τὸ στόμα του ν' ἀκούσῃ τό· «**Ἡμαρτον**» (Λουκ. 15,21) τοῦ ἀσώτου;

«**Ἡμαρτον**»! Νὰ τὸ πῆ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ὁ φτωχὸς ἐργάτης, καὶ ὁ δεξιὸς καὶ ὁ ἀριστερός, καὶ ἡ γυναίκα καὶ ὁ ἄντρας, καὶ ὁ ἀγράμματος καὶ ὁ ἐπιστήμονας, καὶ ὁ νέος καὶ ὁ γέρος ὁ ἀσπρομάλλης. Ἄν ποῦμε τὸ «**Ἡμαρτον**», φτερὰ ἀγγέλων θὰ μᾶς σηκώσουν ψηλά, μέχρι τὸν οὐρανὸ. Διότι «**χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι**» (Λουκ. 15,10).

Ἄς τὰ αἰσθανθοῦμε αὐτά, ἀγαπητοί μου, καὶ ἄς τὰ βάλομε ὡς ἀρχὲς στὴ ζωὴ μας. Ἄς σταματήσουμε τὴν ἁμαρτία. **Ἄς ποῦμε Ἄλτ στὸν διάβολο**. Ἀρκετά, διάβολε. Ἄπ' ἐδῶ κ' ἐμπρὸς μὲ τὸ Χριστό, μὲ τὸ οὐρανὸ· ἀπ' ἐδῶ κ' ἐμπρὸς μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, γιὰ ν' ἀξιωθοῦμε τῆς βασιλείας αὐτοῦ. Γένοιτο.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1042 ³	Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω 23 Φεβρουαρίου 2025 (2004, 2020)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Ἡ δευτέρα παρουσία

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω. Ἄν πιστεύαμε, σήμερα θὰ εἶχαμε πόνον στὴν καρδιὰ καὶ δάκρυα στὰ μάτια. Ἄν πιστεύαμε, θὰ κρατούσαμε στὸ χέρι κομποσχοίνι σὰν ἐκεῖνο ποὺ κρατοῦσε ὁ ἅγιος Ἀντώνιος στὴν ἔρημο, θὰ ἤμασταν πεσμένοι στὰ γόνατα καὶ θὰ παρακαλούσαμε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ ὄλους τοὺς ἁγίους νὰ μᾶς σώσουν. Γιατί; Γιατὶ ἡ σημερινὴ Κυριακὴ διαφέρει ἀπ' ὄλες τὶς ἄλλες. Πενηνταδύο (52) Κυριακὲς ἔχει ὁ χρόνος καὶ κάθε Κυριακὴ ἔχει τὸ εὐαγγέλιό της. Ἀλλὰ **τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο εἶνε τὸ φοβερώτερο** ἀπ' ὅλα. Ὅταν τ' ἀκοῦς νομίζεις ὅτι ἀστράφτει καὶ βροντᾶει ὁ οὐρανός, θαρρεῖς πὼς πέφτουν ἀστροπελέκια στὰ κεφάλια τῶν ἀμετανοήτων, νομίζεις ὅτι σείεται ἡ γῆ καὶ τὸ σύμπαν. Ἐὰν αὐτὰ ποὺ γράφει τὸ Εὐαγγέλιο τὰ πιστεύαμε, τὰ πράγματα θὰ ἦταν πολὺ διαφορετικά. Τί μᾶς λέει τὸ εὐαγγέλιο;

***

Ἔτσι ὁ Χριστὸς θὰ ἔρθῃ πάλι. Ἐκεῖνος ποὺ ἦρθε καὶ τὸν περιφρονήσαμε· ποὺ ἐζήτησε σὰν φτωχός, ὁ φτωχότερος ἀπ' ὄλους· ποὺ δὲν εἶχε σπίτι, δὲν εἶχε ποῦ νὰ γείρη τὸ κεφάλι του· ἐκεῖνος ποὺ πείνασε καὶ δίψασε ψάχνοντας νὰ βρῆ τὸ χαμένο πρόβατο· ἐκεῖνος ποὺ τέλος σταυρώθηκε στὸ Γολγοθᾶ· ἐκεῖνος ὁ ἄγνωστος καὶ περιφρονημένος, αὐτὸς θὰ ἔρθῃ πάλι. Θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ, μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων.

Πότε θὰ ἔρθῃ; Ἄγνωστο. Ὡς «κλέπτης ἐν νυκτί», λέει ὁ ἴδιος (Α' Θεσ. 5,2· βλ. Ματθ. 24,43. Λουκ. 12,39), ξαφνικὰ σὰν τὴν «ἀστραπή» (βλ. Ματθ. 24,27. Λουκ. 17,24). Ὑπάρχουν ὅμως μερικὰ σημάδια, ἀπ' τὰ ὁποῖα μποροῦμε νὰ καταλάβουμε πότε θὰ γίνῃ ἡ δευτέρα παρουσία τοῦ Κυρίου.

Ποιά εἶνε τὰ σημάδια αὐτά; Εἶδατε, ἀγαπητοί μου, τὴν ἀμυγδαλιά; Εἶνε γυμνή. Ὅταν ἡ ἀμυγδαλιά βγάλῃ λουλούδια καὶ ἀσπρίση καὶ φαίνεται σὰν νύφη στολισμένη, λές: Ἔρχεται

ἡ ἄνοιξι. Ἔτσι κι ὅταν δοῦμε μερικὰ σημάδια στὸν κόσμον, θὰ καταλάβουμε ὅτι ἔρχεται ὁ βασιλεὺς τοῦ κόσμου. Τὰ σημάδια αὐτὰ μᾶς τὰ εἶπε τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ τὰ ἐξήγησαν οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Εἶνε σημεῖα στὸν ἥλιο, στὴ σελήνη καὶ στὰ ἄστρα. **Ὁ ἥλιος θὰ σκοτισθῇ, ἡ σελήνη θὰ χάσῃ τὸ φέγγος της, τὰ ἄστρα θὰ πέσουν** (βλ. Ματθ. 24,29. Λουκ. 21,25). Ἀλλὰ καὶ σημεῖα στὴ γῆ. Ἡ γῆ ποὺ πατοῦμε τί εἶνε; Διάφορα στοιχεῖα. Ὅπως ἡ γυναίκα παίρνει τὸ ἀλεύρι, τὸ ζυμώνει μὲ τὸ νερὸ καὶ τὸ κάνει ψωμί, ἔτσι κι ὁ Θεὸς πῆρε τρία πράγματα, χῶμα - φωτιά - νερό, τὰ ζύμωσε καὶ ἔκανε τὴ γῆ. Ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ ἔνωσε τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τῆς γῆς, αὐτὸς θὰ πῆ νὰ διαλυθοῦν πάλι. Παράδειγμα ἡ θάλασσα. Τὰ κύματά της προχωροῦν ἀφρισμένα, ἀλλὰ σταματοῦν στὴν ἀκρογιαλιά. «*Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσονται, οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν*» (Ψαλμ. 103,9). Τὴν ἀπέραντη θάλασσα ὠρισε ὁ Θεὸς νὰ τὴν σταματᾷ ἓνα λεπτὸ πραγματάκι, ἡ ἄμμος. Τῆς λέει Ἄλτ, δὲν θὰ προχωρήσῃς. Τὴν ἡμέρα ὅμως ἐκεῖνη τὴν φοβερὰ τὰ κύματα ἀφρισμένα θὰ ὑψωθοῦν, θὰ περάσουν τὴν ἀμμουδιά, θὰ προχωρήσουν, θὰ καλύψουν ἐκτάσεις, καὶ μετὰ πάλι θὰ τραβηχτοῦν μὲ θόρυβο, σὰν θεριὸ ποὺ μουγκρίζει. «**Σάλος**» **θαλάσσης** θὰ ἀκούγεται, λέει τὸ Εὐαγγέλιο (Λουκ. 21,25). Τὸ νερὸ τῶν **ποταμῶν** ἐπίσης θὰ λιγοστῆσῃ καὶ θὰ ἀλλοιωθῇ. Τὰ **δέντρα**, λέει ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος, θὰ στάζουν αἷμα. Ἀκόμα θὰ γίνῃ ἓνας «**σεισμός**» (Ἀπ. 16,18)· ὄχι ὅπως οἱ ἄλλοι σεισμοί, ποὺ εἶνε τοπικοί. Αὐτὸς θὰ εἶνε παγκόσμιος, θὰ σεισθῇ ὁλόκληρος ὁ πλανήτης, καὶ μαζὶ μὲ τὰ παλάτια θὰ γκρεμιστοῦν καὶ τὰ καλύβια· δὲν θὰ μείνῃ «*λίθος ἐπὶ λίθον*», ὅπως λέει τὸ Εὐαγγέλιο (Ματθ. 24,2). Καὶ μετὰ θὰ σαλπίσῃ «**σάλπιγγα μεγάλη**» (ἔ.ἀ. 24,31), σάλπιγγα ἀρχαγγέλου ποὺ θὰ λέῃ· Νεκροί, ἀναστηθῆτε! Κι ἀπὸ τοὺς τάφους καὶ κάθε μέρος μὲ τὸ θεῖο ἐκεῖνο πρόσταγμα «*οἱ νεκροὶ ἀναστήσονται*» (Ψα. 26,19. 1ω. 5,21).

Αυτά εἶνε μερικὰ ἀπὸ τὰ σημάδια ποὺ θὰ προηγηθοῦν τῆς δευτέρας παρουσίας.

Καὶ **γιατί θὰ ἔρθῃ πάλι ὁ Χριστός;** θὰ ρωτήσετε· ποῖός ὁ λόγος; Διπλὸς εἶνε ὁ λόγος. Θὰ ἔρθῃ πρῶτον **γιὰ νὰ φανερωθῇ ὅλη ἡ θεότης του.** Θυμᾶστε τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ; Ἐπάνω στὸ σταυρὸ φαινόταν ὡς ὁ πιὸ ἀδύνατος ἄνθρωπος. Ἀπὸ κάτω οἱ Ἑβραῖοι σὰν σκυλιὰ λυσσασμένα τὸν ὕβριζαν καὶ τὸν ἔφτυναν. Καὶ μποροῦσε, ἐὰν κουνουῖσε τὸ δαχτυλάκι του μόνο, νὰ κἀνῃ κάρβουνο αὐτὴ τὴ γῆ. Δὲν τὸ ἔκανε. Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὅμως θὰ παρουσιαστῇ μὲ ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια τῆς θεότητός του· καὶ τότε αὐτοὶ ποὺ τὸν βλαστήμησαν καὶ τὸν πότισαν ὄξος καὶ χολή, «*ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν*» (Ψαλμ. 119,37). Δεύτερον θὰ ἔρθῃ ὁ Κύριος **γιὰ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνη.** Ἐδῶ στὴ γῆ τώρα δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη. Οἱ ἄνθρωποι στενάζουν ἀπὸ τὴν ἀδικία. Λίμνη εἶνε τὰ δάκρυα τῶν ἀδυνάτων καὶ καταφρονεμένων γιὰ τὴν καταπίεσι καὶ ἐκμετάλλευσι ποὺ δέχονται. Βλέπετε π.χ. ἕναν ὑπάλληλο ποὺ τηρεῖ τὸν ὄρκο του νὰ ζῆ φτωχά, γιατί εἶνε τίμιος· καὶ βλέπετε τὸν ἄλλο, ποὺ ἐκμεταλλεύεται τὴ θέσι του, νὰ πλουτίζῃ καὶ νὰ θησαυρίζῃ. Ποῦ εἶνε ἡ δικαιοσύνη; Βλέπετε τὸν πάμπτωχο ἐργάτη νὰ μένῃ σὲ μιὰ παράγκα, καὶ τὸν ἄδικο καὶ ἄσπλαγχο νὰ ζῆ μέσα στὴν πολυτέλεια καὶ εὐμάρεια. Βλέπετε τὴν τίμια γυναῖκα νὰ ζῆ ἐγκαταλελειμμένη ἀπὸ τὸν ἄντρα της καὶ νὰ τρέχῃ γιὰ νὰ ζήσει τὰ παιδιὰ της, καὶ τὴν ἄτιμη ἀντροχωρίστρα νὰ ζῆ σὰν βασίλισσα.

Ὅλα λοιπὸν αὐτὰ τὰ ἄδικα θὰ τὰ τακτοποιήσῃ ἡ δευτέρα παρουσία. Θὰ ἔρθῃ ὁ Κύριος γιὰ ν' ἀποδώσῃ δικαιοσύνη στὸν καθένα, νὰ ἀμείψῃ τοὺς δικαίους καὶ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς ἀσεβεῖς. Naί, θὰ κρίνῃ τὸν κόσμον. Πῶς θὰ τὸν κρίνῃ; Θὰ στήσῃ ζυγαριά, ποὺ **θὰ τὰ ζυγίσῃ ὅλα.** Πρῶτα - πρῶτα θὰ ζυγίσῃ **τὰ ἔργα μας,** ὅλα ὅσα κάναμε. Καὶ τὰ φανερὰ καὶ τὰ κρυφὰ ποὺ δὲν τὰ εἶδε μάτι ἀνθρώπου. Θὰ ζυγίσῃ ἀκόμη **τὰ λόγια μας.** Ποιὰ λόγια; Τίς φλυαρίες, κουτσομπολιά, κατακρίσεις, συκοφαντίες, αἰσχρολογίες, βλασφημίες, ψέματα, ψευδορκίες... Αὐτὰ ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα σὰν φαρμάκι ὀχιάς. Αὐτὰ ποὺ λέμε ἀπ' τὸ πρῶτο ὡς τὸ βράδου χωρὶς ἔλεγχον, ὅλα θὰ παρουσιαστοῦν γραμμένα ὅπως στὸ μαγνητόφωνο. Τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Χριστός, ὅτι θὰ δώσουμε λόγο γιὰ κάθε «*ἀργὸν*» λόγο (Ματθ. 12,36). Δὲν σοῦ ἴδωσεν ὁ Θεὸς τὴ γλῶσσα γιὰ νὰ γίνῃ πριόνι τοῦ διαβόλου· σοῦ τὴν ἔδωκε γιὰ νὰ λὲς τὸ «*Κύριε, ἐλέησον*» καὶ νὰ σκορπᾶς μύρον μὲ τὰ ὠραῖα σου λόγια. Αὐτὴ τὴ γλῶσσα θὰ τὴ ζυγίσῃ καὶ

θὰ τὴν κρεμάσῃ ὁ Χριστός. Κ' ἔπειτα μοῦ ἔρχονται στὴν ἐξομολόγησι· Παπούλη, δὲν ἔκανα τίποτε, δὲν σκότωσα.... Σκότωσες μὲ τὴ γλῶσσα σου, διέλυσες σπίτια, χώρισες ἀντρόγυνα, ἄναψες φωτιές, κατέστρεψες κόσμο. Ἀλλοίμονο, δὲν αἰσθανόμαστε τὴν ἀμαρτωλότητά μας. Θὰ ζυγίσῃ ὅμως τότε ἀκόμη καὶ **τίς σκέψεις μας.** Naί. «*Ἦ ποία ὦρα τότε!*...», ὅπως ἔψαλαν σήμερα οἱ ψάλτες (αἴνοι Κυρ. Ἀπόκρ.), ποὺ ἔπρεπε νὰ τ' ἀκούμε καὶ νὰ κλαίμε. Θὰ ζυγιστοῦν καὶ οἱ σκέψεις μας, ὅλα τὰ πονηρὰ ποὺ διαλογιζόμαστε μέρα καὶ νύχτα.

Αὐτὸ εἶνε τὸ κριτήριον ποὺ θὰ κἀνῃ ὁ Χριστὸς τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἔχει μιὰ ὁμιλία στὴ δευτέρα παρουσία. Εἶμαι, λέει, ἀμαρτωλός, καὶ θὰ ἴθελα κ' ἐγὼ νὰ μὴν ὑπάρχῃ κόλασι, γιατί τὴ φοβάμαι· ἀλλ' ὅμως ὑπάρχει ἡ κόλασις! Γιὰ ὅλα μπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλῃς· γιὰ ἕνα δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλῃς, ὅτι ὑπάρχει κρίσις καὶ ἀνταπόδοσις, ὑπάρχει μέλλουσα ζωὴ, κόλασι καὶ παράδεισος. Ὑπάρχει ἕνα μάτι ποὺ τὰ βλέπει ὅλα, ὑπάρχει ἕνα αὐτὶ ποὺ τ' ἀκούει ὅλα, ὑπάρχει ἕνα χέρι ποὺ τὰ γράφει ὅλα.

* * *

Ἀδελφοί μου· νὰ ἔχουμε προσοχὴ στὸν βίον μας. Μία φορὰ περνᾶμε ἀπὸ τὴ φλούδα αὐτὴ τῆς γῆς. Ἄς ἀποφεύγουμε τὸ κακὸ καὶ ἄς κάνομε τὸ καλὸ· αὐτὸ θὰ μείνῃ. «*Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ' ἄρτι*», ὅτι «*τὰ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν*» (Ἀπ. 14,13). Ἄς προσέξουμε, γιατί δὲν ξέρουμε πότε ἔρχεται ὁ Κύριος. Εἶμαστε τώρα πιὸ κοντά. Διότι ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἄλλα σημάδια, ποὺ εἶπαμε, ὑπάρχει καὶ ἕνα ποὺ ἔγινε στὶς μέρες μας καὶ δὲν τὸ προσέξαμε. Κάπου μιὰ προφητεία λέει ὅτι, ὅταν πλησιάζει ἡ δευτέρα παρουσία, **οἱ Ἑβραῖοι θὰ φτειάξουν κράτος.** Ἐ, τὸ ἔφτειαξαν στὶς ἡμέρες μας, τὸ 1948. Μήπως, λοιπόν, ἀπὸ ὦρα σὲ ὦρα γίνῃ ἡ δευτέρα παρουσία;

Μακάρι ὅταν ἔρθῃ νὰ μᾶς βρῇ μέσ' στὴν ἐκκλησία, τὴν ὦρα ποὺ γίνεται ἡ θεία λειτουργία, τὴν ὦρα ποὺ κοινωνοῦμε τὰ ἄχραντα μυστήρια, τὴν ὦρα ποὺ ἀκούμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Μακάρι νὰ μᾶς βρῇ στὸ σπίτι μέσα ἀγαπημένους ὄλους, συζύγους καὶ παιδιὰ. Μακάρι νὰ σὲ βρῇ τὴν ὦρα ποὺ κάνεις ἐλεημοσύνη. **Μὴ μᾶς βρῇ ποτέ στὴν ἀτιμία καὶ τὴ διαφθορά.**

Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ **μετάνοια σὲ ὄλους μας,** μικροὺς καὶ μεγάλους, κι ὅταν φτάσῃ ἡ τελευταία μας ὦρα νὰ σφραγίσουμε τὴ ζωὴ μας μὲ τὸ «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,42)· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος